

PROCÉS PARTICIPATIU

Informe de resultats de la sessió

Sessió 12. Educació i recerca

28 de juny de 2022

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria de Política Lingüística

Unitat que acompanya: DG de Participació Ciutadana

Direcció General de Participació Ciutadana

Empresa que redacta i dinamitza l'informe

Tandem Social S.C.C.L

Contingut

1. Introducció	4
1.1. Situació de la llengua	4
1.2 Metodologia de treball.....	4
1.3 Objectius del procés participatiu.....	7
1.4 Àmbits de debat.....	7
2. Assistència i participació	9
2.1 Perfil dels participants.....	9
3. Recull d'aportacions	9
3.1 Concreció de propostes	16
Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió	23
Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions	30

1. Introducció

El Parlament de Catalunya va instar el Govern a promoure un Pacte Nacional per la llengua per renovar les mesures actuals de política lingüística, amb l'objectiu de potenciar la llengua i preveure noves línies d'actuació, així com garantir la seva continuïtat. Per assolir aquests objectius, és necessari incorporar la visió i les propostes de la ciutadania. L'elaboració participativa del Pacte Nacional per la Llengua és essencial per garantir el tractament dels temes relacionats amb el català d'una manera frontal, dialogant i adaptada als temps actuals.

1.1. Situació de la llengua

El català es troba en un moment crucial de la seva història. Ara fa uns quaranta anys, després d'un llarg període de repressió política i lingüística i en ple procés de recuperació de l'autogovern i les llibertats, la societat catalana va ser capaç de posar-se d'acord en tres grans objectius pel que fa a la llengua pròpia del país: en primer lloc, es volia que tota la població acabés dominant la llengua catalana; en segon lloc, calia que el català esdevingués una llengua completa, és a dir, que es pogués emprar i s'emprés efectivament en tots els àmbits de la vida; finalment, era vital evitar la fragmentació social en funció de la llengua o l'origen.

Quatre dècades després, aquells objectius només s'han assolit de manera parcial i hi ha símptomes preocupants pel que fa al futur de la llengua catalana. El món s'ha globalitzat, la societat catalana ha canviat i s'ha fet molt més complexa, diversa i multilingüe. En conseqüència, el model de política lingüística del país necessita una revisió a fons. Cal renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, és urgent reforçar la seguretat lingüística de les persones i cal garantir la continuïtat del català com a llengua completa.

El futur del català demana un debat constructiu perquè les bases lingüístiques del futur de Catalunya i de tota la comunitat lingüística siguin compartides tan àmpliament com sigui possible. Per aconseguir-ho, cal comptar amb la participació i el compromís de les forces polítiques, però també de les organitzacions, de les entitats i de tota la població. És en aquest context que es proposa l'assoliment d'un Pacte Nacional per la Llengua.

Tal com va acordar el Parlament, per encetar el procés que ha de conduir al pacte s'ha encarregat l'elaboració d'un informe de situació, a càrrec d'experts acadèmics de reconegut prestigi. Aquest informe es va presentar al febrer amb el títol *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*. El document adopta un enfocament omnicomprensiu, estructurat en diversos apartats que identifiquen els reptes principals per al futur del català i suggereix les vies més indicades per afrontar-los.

L'informe exposa les dades sobre la situació del català en diversos àmbits d'especial incidència per a l'accés al coneixement i l'ús de les llengües oficials com l'ensenyament, el mercat, la comunicació, la cultura i el lleure, en els quals el nivell de presència del català és desigual.

L'anàlisi de la llengua en l'àmbit educatiu planteja enfocaments diferents en tres sectors. En l'educació no universitària, la proporcionalitat en l'ús vehicular de les llengües s'ha de valorar d'acord amb la consecució dels objectius de capacitació lingüística, i no per les hores teòriques de docència en cada llengua. En l'àmbit universitari, cal blindar determinats àmbits o nínxols funcionals com a espais d'ús predominant del català i assegurar la capacitació lingüística en

consonància amb l'objectiu de competència multilingüe i intercultural que propugna la construcció de l'espai universitari europeu. En el camp de l'ensenyament de català per a adults es detecta que l'acció del Consorci per a la Normalització Lingüística queda aïllada de la resta de polítiques d'acollida i integració i en conseqüència cal promoure l'aprenentatge del català en espais i horaris laborals, tot apel·lant a la responsabilitat social corporativa de les empreses.

1.2 Metodologia de treball

Les sessions deliberatives en línia del Pacte Nacional per la Llengua es duen a terme entre els mesos de maig i juny del 2022. En aquestes sessions, obertes a tots els ciutadans que s'hi vulguin inscriure, hi participa un grup format per un màxim de 50 persones per a cada una de les 12 sessions, cadascuna basada en 12 eixos sectorials i temàtics.

La sessió dedicada a l'eix 2. Educació i recerca es realitza el dimarts 28 de juny, de 17:00 a 19:00 hores, a través de la plataforma Zoom.

L'agenda de les sessions és la següent:

- [17:00 h – 17:10 h] Benvinguda a la sessió.
- [17:10 h – 17:20 h] Presentació del procés participatiu del Pacte Nacional per la Llengua:
 - Contextualització del procés participatiu.
 - Objectius de la sessió i continguts.
- [17:20 h – 18:30 h] Debat en subgrups de treball:
 - [17:20 h – 17:55 h] Dinàmica 1. Pluja d'idees a partir de la reflexió individual, enfocada al plantejament de propostes Seguidament, debat col·lectiu per tal d'agrupar les diferents idees suggerides i per a la resolució de dubtes envers les aportacions. Es du a terme mitjançant la plataforma digital *Mural*.
 - [17:55 h – 18:30 h] Dinàmica 2. Concreció de propostes aportades prèviament en propostes concretes, valorant el grau d'impacte de la proposta i el seu grau de viabilitat.
- [17:30 h – 18:50 h] Posada en comú dels resultats dels subgrups en la reunió plenària.
- [18:50 h – 19:00 h] Presentació de les properes passes i tancament de la sessió.

De forma prèvia al debat, s'envia a les persones inscrites el següent material:

- [Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana.](#)
- [Eix 2.1. Educació i recerca. Ensenyament obligatori.](#)
- [Eix 2.2. Educació i recerca. Ensenyament universitari.](#)
- [Eix 2.3. Educació i recerca. Aprenentatge del català entre persones adultes.](#)
- [Les guies d'ús de les eines telemàtiques de la sessió.](#)

El present informe recull la informació de les sessions deliberatives incloent-hi l'assistència, les aportacions de la ciutadania, i la compilació d'aportacions de les diferents línies de debat per tal de generar propostes. Finalment, annexa els resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions que serà enviat a les persones participants un cop acabades les sessions.

1.3 Objectius del procés participatiu

Objectius estratègics:

- Renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i una eina de cohesió social.
- Reforçar la seguretat lingüística de les persones.
- Garantir la continuïtat del català com a llengua completa
- Renovar els compromisos lingüístics
- Conscienciar les institucions, entitats, empreses i la ciutadania en general, de l'impacte que tenen els seus hàbits i actituds
- Incloure la visió de la població en el Pacte Nacional per la Llengua

Objectius operatius:

- Informar i reflexionar sobre la situació de la llengua catalana.
- Facilitar el dret a participar i millorar la qualitat democràtica de la política lingüística.
- Recollir propostes de la millora de la situació de la llengua, revisió dels discursos i de les polítiques lingüístiques.
- Deliberació de qualitat.

1.4 Àmbits de debat

Els eixos de debat del procés participatiu són:

- Eix 1. Administracions públiques
 - Eix 1.1. Administració pública
 - Eix 1.2. Administració de Justícia
- Eix 2. Educació i recerca
 - Eix 2.1. Ensenyament obligatori
 - Eix 2.2. Ensenyament universitari
 - Eix 2.3. Aprenentatge del català entre persones adultes
- Eix 3. Cohesió social
 - Eix 3.1. Acolliment
 - Eix 3.2. Estructura social
- Eix 4. Cultura
- Eix 5. Audiovisual i mitjans de comunicació
 - Eix 5.1. Audiovisual
 - Eix 5.2. Mitjans de comunicació
- Eix 6. Món digital i tecnologies de la llengua

- ➔ Eix 7. Àmbit socioeconòmic i laboral
- ➔ Eix 8. Salut i atenció socio sanitària
- ➔ Eix 9. Lleure, esport i món associatiu
- ➔ Eix 11. Àmbits estatal, europeu i internacional

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El nombre de persones participants totals durant la primera sessió deliberativa és de disset, entre les quals trobem onze dones i sis homes. A la sessió van assistir-hi persones representants o membres d'entitats com l'Equip LIC o Consorci d'Educació de Barcelona, el Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura, i de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona, el Departament d'Educació, el Consell Escolar de Catalunya, la Fundació Independència i Progrés, la Universitat Rovira i Virgili, el Servei Educatiu del Baix Camp (CRP) l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i les Balears, Comissions Obreres de Catalunya i el Consorci per la Normalització Lingüística (CPNL)

3. Recull d'aportacions

La deliberació a la sessió dedicada a l'Eix 2. Educació i recerca, la qual va ocupar la primera part del debat en un únic grup, es va articular a través de vuit àmbits. Es caracteritzen per la gran rellevància que es dona al fet de garantir la presència del català en tot un seguit d'àmbits diversos i mitjançant diferents estratègies. D'una banda, es proposa digitalitzar totes les eines lingüístiques i educatives en català per tal de posar a la disposició de l'alumnat eines amb concordança a la tecnologia actual. A més a més, es fa molt d'èmfasi en convertir tot l'entorn del món educatiu en un entorn catalanoparlant, amb la intenció que el català no quedi relegat només a l'espai lectiu. Per fer-ho, es proposen tota una sèrie de mesures innovadores quant a la seva metodologia pedagògica, per tal que el català formi part d'unes dinàmiques educatives atractives i de millor qualitat. Pel que fa a les dinàmiques existents, es parla sobre la discriminació lingüística que pateixen tant l'alumnat, com el professorat o les famílies, fent tot un seguit de propostes per a revertir aquestes tendències i mantenir els drets lingüístics de les persones catalanoparlants. Per aquest motiu, es fa un gran esment a l'incompliment de la normativa. Tot seguit es planteja tot un seguit de propostes que pretenen millorar els plans lingüístics, per finalment acabar tractant els mèrits que cal reconèixer per bones pràctiques lingüístiques i les seves respectives bonificacions, així com els assoliments de la llengua que haurien de ser mínims requisits i què fer amb els casos crítics.

Bretxa digital i obsolescència dels recursos

Al llarg de la sessió, les persones participants arriben a la conclusió del fet que un dels reptes als quals s'enfronta la presència del català en l'àmbit educatiu, i en general, és la poca adaptació metodològica i de contingut en l'àmbit digital i de les noves tecnologies que presenten que les eines i recursos educatius. A més a més, es considera que aquest fenomen és fruit i conseqüència del biaix tecnològic cada cop més visible a les aules, cosa que el fa també un biaix generacional entre l'alumnat i el professorat de més edat. Per tots aquests motius, es fan una sèrie de propostes que pretenen minvar aquesta situació, sent la primera la configuració íntegra en català de dispositius i interfícies de tota mena emprades en els centres educatius i universitats. Més específicament, es parla dels ordinadors que es distribueixen el Departament d'Educació entre els alumnes i el professorat d'educació secundària. Aquesta configuració inclou els dispositius com a tal però també els navegadors i els recursos en línia, així com les plataformes educatives. Es posa especial èmfasi en la incorporació en català de la totalitat dels recursos a les plataformes públiques, com ara la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC), i el seu manteniment perquè segueixi d'aquesta forma. En aquesta línia, es proposa que el portal de l'XTEC inclogui una barra d'eines específica que incorpori enllaços que envii als usuaris i usuàries de la xarxa a navegadors en català i eines de suport lingüístic per integrar al cercador d'Internet. Concretament, es parla de la *Viquipèdia*, de *Softcatalà*, d'*Optimot*, del Centre de terminologia de la llengua catalana (TERMCAT), del *Llibre d'Estil*, entre d'altres. El seu objectiu és posar a disposició de la ciutadania i, en especial, al professorat, diversos recursos en un mateix espai en línia per tal de facilitar-los la cerca i evitar els efectes de la bretxa digital. A més a més, agrupa en un mateix espai recursos de caràcter educatiu que també poden ser emprats per l'alumnat de diferents nivells educatius, mentre es promouen hàbits d'ús digital en català dins i fora de l'aula. En una altra línia, es proposa una major inversió per a la creació de material adaptat a l'àmbit tecnològic. Això no obstant, les persones participants ressalten que a banda d'una inversió econòmica, la inversió idònia que requereix aquesta mesura és una inversió tècnica que persegueixi la digitalització del total dels recursos de la Generalitat de Catalunya. Aquesta proposta es planteja arran de la necessitat de traslladar els materials i les eines ja existents amb què compta l'administració a l'àmbit digital, ja que es considera que la realitat actual requereix una major i més avançada

informatització. Així doncs, d'una banda, se suggereix actualitzar totes les eines digitals existents que poden considerar-se endarrerides o obsoletes quant a les tendències tecnològiques actuals. De la mateixa forma, es planteja traslladar els recursos no digitalitzats. Per dur a terme el conjunt d'aquestes propostes, és imprescindible capacitar al personal contractat en aspectes digitals i incorporar nou personal amb coneixements informàtics avançats. Finalment, es proposa que les publicacions de recerca acadèmica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) passin a tenir llicència oberta i sense drets d'autor. Aquesta mesura es planteja en tant que es preveu que alliberi contingut d'interès social i educatiu, com ara articles acadèmics, en llicències lliures per tal de posar a disposició del professorat i de l'alumnat documents i imatges disponibles per a l'aprenentatge o per a l'interès cultural i acadèmic en general.

Entorn catalanoparlant

Un altre eix sobre el qual es considera necessari treballar per tal de garantir l'ús del català en l'àmbit educatiu és en l'entorn que envolta el procés d'aprenentatge d'infants i joves. Això significa que, a banda de posar el focus en aquelles propostes centrades en l'activitat desenvolupada dins de l'horari lectiu, també cal posar esforços perquè la resta de la jornada d'un infant o jove estudiant tingui garantida la presència de la llengua catalana. Es tracta d'oferir a infants i joves contextos de reforç on es puguin adreçar a les persones del seu entorn immediat de classe en català. Així, en primera instància, es proposa crear un entorn íntegrament catalanoparlant en els espais educatius. Això inclou conserges, monitors d'activitats extraescolars, personal de reforç, personal de neteja i altres serveis com la cuina, i, en definitiva, totes les persones dels centres educatius amb què l'alumnat pugui comunicar-se i interaccionar. L'objectiu darrere d'aquesta proposta és evitar que els esforços que es fan durant les hores lectives per l'aprenentatge i ús del català no quedin en l'oblit un cop fora de l'aula. Tot seguit, es parla sobre el temps d'esbarjo i es proposa que s'estableixin protocols de dinàmiques interactives amb el professorat o amb monitors contractats per aquesta finalitat perquè durant els descansos l'alumnat pugui gaudir d'activitats de lleure en català. Seguint aquest fil, es planteja requerir l'ús del català per a la cessió pública dels centres educatius per a activitats extraescolars i les excursions mitjançant pactes de negociació amb les entitats corresponents. D'altra banda, se suggereix que els professors d'ensenyament obligatori vetllin perquè dins de l'aula les interaccions entre l'alumnat siguin en català, sobretot pel que fa a aquells que no empren el català amb les seves famílies o aquells que provenen d'origen estranger. Pel que fa a aquests últims, es considera la idea de posar a la seva disposició estructures model de conversa en català que els permetin iniciar i mantenir interaccions amb els seus companys i companyes a l'aula. En la mateixa línia, es proposa incloure personal de suport de conversa en català per aquells i aquelles alumnes que presentin més dificultats. En la mateixa línia, es parla de les famílies que no usen el català o que no el saben parlar, ja que es considera que l'ambient familiar és cabdal a l'hora d'influenciar els alumnes en els usos lingüístics. Per aquest motiu, el que es proposa és impulsar cursos de formació gratuïts destinats als familiars no catalanoparlants d'infants i joves escolaritzats en centres públics. Aquesta formació es pot dur a terme en el marc del Pla Educatiu d'Entorn. En cas que aquestes propostes requereixin una inversió no assumible, se suggereix dotar d'altres tipus de recursos a aquestes famílies, com ara eines digitals per aprendre el català, acadèmies on estudiar-lo, espais de lleure on practicar-lo, etc.

Per acabar, s'insta a elaborar una campanya d'estima a la llengua, allunyada de la dualitat del bilingüisme i apostant pel benefici d'una societat plurilingüe. La seva finalitat és fer que les persones i, en especial, l'alumnat i les seves famílies, sentin la llengua com a seva, com la del seu entorn i vida diària, i com una eina necessària per al seu futur en l'àmbit educatiu i laboral en termes d'integració i d'oportunitats.

Nova pedagogia

Les persones participants posen èmfasi en el fet que cal garantir que amb la introducció de metodologies globalitzadores, no es descuida l'aprenentatge de la llengua vehicular de l'educació. Per aquest motiu, les propostes giren entorn l'adopció de noves metodologies pedagògiques que pretenen millorar la qualitat educativa alhora que són compatibles amb el manteniment d'uns usos correctes del català. En primer lloc, es proposa millorar l'estratègia per a l'educació no presencial, proposant continguts, materials, metodologies i plataformes específiques. La finalitat d'aquesta iniciativa és que davant la incertesa d'un model educatiu recent l'alumnat o el professorat no facin ús de les eines disponibles en català per a l'educació, fent ús de recursos no disponibles en la llengua vehicular. Per dur a terme aquesta proposta, és fonamental una major gestió de l'administració quant a la digitalització de les eines, així com la promoció de les mateixes en els plans docents. En segon lloc, es recomana que els professors generin continguts i dinàmiques en català a través de les xarxes socials d'ús freqüent per part del jovent, o transportant els seus interessos audiovisuals a l'aula, així com reproduint contingut educatiu o de sensibilització per part d'influencers o referents catalanoparlants. En aquesta línia, es poden fomentar formacions breus de configuració dels dispositius en català i de cerca d'aplicacions en català perquè l'alumnat sigui motivat a fer-les servir. Tot seguit, es fa èmfasi en encoratjar la lectura i productes audiovisuals i musicals atractius en català més enllà dels requerits per a l'avaluació dels i les estudiants. D'altra banda, les persones participants posen molt d'èmfasi en la creació d'un tàndem entre l'educació i la cultura en català com a mètode influent per a l'augment de consum cultural, per a un major ús del català i per una millor qualitat de l'ensenyament. En definitiva, es tracta de programar activitats lúdiques, culturals i educatives en català dins i fora de l'horari lectiu, implicant els agents del món cultural i audiovisual, així com els recursos necessaris per al consum cultural no presencial. Per tal de dur-ho a terme, es proposa col·laborar amb el CNPL o la Plataforma per la Llengua per coordinar activitats lúdiques i culturals que garanteixin la presència del català.

En una altra direcció, es planteja reforçar el lligam entre l'ús del català i les dinàmiques a l'aula amb metodologies més participatives, com ara el treball cooperatiu, que implica la conversa. Pel que fa al reforç en si mateix del català, es proposa l'impuls de parelles lingüístiques entre el mateix alumnat, així com parelles lingüístiques entre l'alumnat i un membre de la família, o entre pares i mares de forma organitzada com a activitat externa a l'aula. Aquesta última mesura pretén, d'una banda, augmentar l'aprenentatge del català mitjançant dinàmiques diverses i distretes i, al seu torn, implicar referents propers com ara els familiars voluntaris que o bé volen aprendre la llengua o bé volen ensenyar-la, perquè els i les alumnes vegin la importància que donen els seus pares i mares a una causa com la llengua. De la mateixa forma, se suggereix que a la universitat es reforci el voluntariat per la llengua amb alumnes d'origen estranger mitjançant una major promoció d'aquestes iniciatives ja existents.

Finalment, se suggereix mantenir o recuperar algunes pràctiques que, tot i no ser innovadores, algunes persones participants consideren que fomenten un aprenentatge correcte de la llengua entre l'alumnat. Així, es proposa recuperar els principis pedagògics que en el seu moment va impulsar la immersió lingüística i que ara, segons consideren els i les assistents, han quedat desvirtuats. A banda d'aquests principis també es parla de recuperar activitats d'aprenentatge com ara les redaccions i els dictats en català, que obliguen l'alumnat a desenvolupar-se en català o bé a tenir cura de la llengua.

Discriminació lingüística i incompliment de la normativa

Quant a la normativa vigent i el seu incompliment, els i les assistents a la sessió assenyalen que s'han de destinar esforços, tan administratius com per part de la ciutadania, per denunciar els abusos a la llengua i la discriminació lingüística. En primera instància, es parla de mantenir una posició de

tolerància zero pel que fa a la discriminació lingüística del català en les diverses formes en les quals es manifesta. Tant pel que fa a les faltes d'educació personals, com a la vulneració dels drets lingüístics contemplats en la normativa dels centres educatius, es proposa que la ciutadania prengui mesures. Un exemple del primer cas són les discriminacions lingüístiques de les persones catalanoparlants en entorns d'AMPA tant presencials com digitals, sobretot pel que fa als grups de xat en les diverses xarxes socials. Per fer front a aquestes situacions, es planteja teixir línies de comprensió entre els diferents eixos de discriminació que poden afectar un individu, és a dir, donant visibilitat al fet que la discriminació lingüística és un eix de discriminació de la mateixa forma que ho són els altres tipus d'eixos de discriminació. En aquest sentit, no es pretén comparar els diferents eixos ni veure quin és més perjudicial, sinó sensibilitzar les persones que no veuen la vulneració de drets lingüístics com una marginació. En aquesta línia, també se suggereix ressaltar l'existència més discreta de la glotofòbia, no només pel que fa a l'accent català quan es parla en castellà i viceversa, sinó entre els diferents dialectes del català. L'objectiu d'aquestes mesures és posar sobre la taula els efectes que té sobre l'entorn diari de les persones catalanoparlants la manca de perspectiva i sensibilitat sociolingüística. Així, com és evident, es proposa evitar el canvi de llengua al castellà enfront de persones i famílies que entenen el català. De la mateixa forma, s'insta a no canviar de llengua enfront de persones d'origen estranger i nouvingudes, ja que, el fet de parlar-los en castellà només denota un altre tipus de discriminació lingüística, aquest cop donada per prejudicis d'aparença ètnica.

Seguidament, es proposa vetllar pel compliment de la llei lingüística de centres educatius de primària, secundària, batxillerat i universitats, fent que el català es mantingui com a llengua vehicular. Pel que fa a aquesta mesura, destaquen les seves derivants en el món universitari, ja que, segons les persones participants, són els espais educatius de major diversitat cultural i, per tant, també lingüística, fet que fa possible un major menysteniment del català. Així doncs, es proposa crear un servei d'inspecció específic que revisi i comprovi l'aplicació i els resultats de les polítiques i projectes lingüístics. De la mateixa forma, aquest servei d'inspecció ha d'estar dotat de diferents mecanismes per assegurar que la llengua lectiva de la formació universitària és la indicada a les guies docents. En cas contrari, han d'habilitar-se canals per fer arribar queixes i denúncies de caràcter lingüístic. Quant a aquesta última proposta, es planteja fer-ho a través d'una finestra o d'un únic canal per evitar la diversificació de les queixes i facilitar el seu ús.

Gestió dels plans lingüístics

Un altre eix sobre el qual es plantegen propostes és el d'una millor gestió dels plans lingüístics en l'àmbit educatiu. En aquest cas, es fan una sèrie de suggeriments que giren entorn el suport econòmic i d'altres recursos per part de l'administració, així com un millor plantejament, gestió i supervisió del seu compliment. Per fer-ho, es proposa la creació d'un espai global per al Programa Projecte Lingüístic on, a banda de les guies i models per a l'elaboració i la redacció d'aquests projectes, que s'inclouï informació referent als recursos als quals es pot accedir, a l'argumentació pertinent per dur-lo a terme, amb un llistat de centres amb iniciatives similars o projectes lingüístics diversos, etc. A més a més, les persones participants consideren fonamental que l'administració doni suport i acompanyament a aquests projectes lingüístics, sobretot pel que fa a recursos tècnics i burocràtics, per tal de facilitar d'adopció d'aquests projectes. Pel que fa al plantejament dels projectes lingüístics per se, es conclou que cal dur-los a terme transversalment, implicant a tota la comunitat educativa i a l'entorn, incloent-hi les famílies. Tanmateix, es conclou que cal promoure un acord entre la comunitat educativa per elaborar i fer un seguiment dels projectes lingüístics de centre. Més concretament, cal que es generin recursos per atorgar eines a les diverses AMPA, i que permetin que aquestes duguin a terme les seves pròpies iniciatives en el marc comú dels projectes. D'aquesta forma, cal crear guies específiques i protocols per lluitar contra la discriminació lingüística en l'entorn

escolar, i perquè els pares, mares i tutors legals de l'alumnat comptin amb recursos tant materials com digitals per fomentar la llengua tant dins com fora de les escoles i instituts. Tot seguit, se suggereix incloure facilitadors del CPNL locals i altres institucions existent que treballen pel foment de la llengua catalana, per tal de facilitar, quan calgui, informació, formació gratuïta per persones que no tenen com a llengua d'ús habitual el català, l'elaboració de materials diversos, de campanyes, etc. Això no obstant, algunes persones participants consideren que, tot i que és una bona iniciativa, la implicació d'entitats com el CPNL pot no tenir els resultats que s'espera per manca de recursos a l'hora d'atendre les necessitats plantejades amb anterioritat. Per aquest motiu, es planteja dotar de més recursos al conjunt d'institucions i entitats que centrin la seva activitat en la normalització de la llengua.

A banda, es recomana que aquests plans lingüístics donin una estructura completa i pressupostin l'acollida escolar com a procés ordinari d'accés al sistema educatiu o a una determinada escola. Tanmateix, se suggereix que els protocols de benvinguda per a persones estrangeres s'articuli entorn de l'explicació del context sociolingüístic del país. Aquestes mesures pretenen posar a l'ordre del dia l'acollida lingüística d'infants i joves d'orígens diversos, inclosos els catalanoparlants que canvien de centre, per tal que l'acollida no sigui entesa com un fenomen excepcional que impossibiliti dur-la a terme de forma efectiva. En aquest aspecte, es posa èmfasi en el fet de contextualitzar l'acollida i l'aprenentatge del català en un context mundial de protecció a la diversitat lingüística, fet que les persones participants consideren imprescindible en el context de les universitats.

Garantir la presència del català

Per tal de garantir la presència i el manteniment del català en els espais lectius, sense que es produeixin descuits lingüístics, les persones participants proposen mesures que van destinades, sobretot, a la formació i sensibilització lingüística del professorat, així com als materials acadèmics emprats en la formació obligatòria i universitària i a les dinàmiques internes dins dels centres. Així, una primera proposta fa referència a la formació del professorat prèvia a la seva professionalització o entrada al mercat laboral. Per tal de garantir els coneixements necessaris de la llengua per part dels futurs docents, es proposa desenvolupar una campanya en defensa de l'acord entre totes les universitats catalanes per requerir la superació de les proves PAP. Aquestes proves són les que es duen a terme per optar a estudiar un grau de magisteri i on es demostra si els futurs docents d'infantil i primària tenen un nivell adequat de comprensió lectora i expressió escrita en català. D'altra banda, independentment dels coneixements de català, també se suggereix que en les formacions per accedir a ser professor o professora, especialment en el màster de Formació de Professorat, s'inclouin formacions sociolingüístiques que recalquin la importància de l'ús de la llengua per la seva supervivència. Més concretament, es considera que aquesta formació ha de sensibilitzar els futurs i les futures professionals del sector per tal que estiguin predisposats per incentivar l'ús i el coneixement del català en un entorn plurilingüe. Això vol dir que parlin català a les aules i que, a més a més, treballin per la promoció i defensa de la llengua amb el seu alumnat. Pel que fa a aquest últim esment, també s'adreça a què els actuals docents dediquin esforços per assolir la continuïtat del català com a llengua vehicular de l'aprenentatge del país. Aquesta mesura inclou una actitud curiosa quant a la llengua dels materials emprats a classe, així com la disposició d'usar eines de foment del català com ara el TERMCAT. No obstant això, les persones participants esmenten que l'administració ha de ser l'òrgan gestor de tota aquesta activitat, estudiant estratègies diferents i traslladant-les als professionals. En aquestes estratègies, cal incloure-hi línies d'actuació en entorns plurilingües i de consolidació de l'ús del català que ideïn metodologies didàctiques i estratègies pedagògiques concretes per aquest fi.

Pel que fa als materials universitaris, es proposa que tot el conjunt de recursos lectius es proporcionin en la llengua vehicular, en aquest cas el català, a banda de l'anglès, sobretot pel que fa als apunts per als i les estudiants d'origen estranger. La finalitat de la mesura és apropar aquest sector estranger a la llengua catalana i, per tant, a l'àmbit laboral del país, ja que allò que estudien ho troben amb diferents llengües per poder professionalitzar-se en ambdós llocs. Nogensmenys, algunes persones participants consideren que aquesta mesura pot no tenir grans efectes sobre la integració laboral d'alumnes estrangers pel fet que el context socioeconòmic del país no genera unes perspectives laborals tan favorables com les de la resta de països d'Europa. Aquest fet, sumat a la curta durada dels màsters a Catalunya no fomenta un arrelament igual al país que en altres indrets europeus. En la mateixa línia, se suggereix dividir les classes entre estudiants que vulguin assistir a classes en català i estudiants d'origen estranger que necessitin fer-les en anglès. D'aquesta forma, es pretén evitar canviar la llengua planificada de les lliçons davant la incomprensió del català. Acompanyant aquesta mesura, es té en consideració la possibilitat d'oferir cursos de caràcter obligatori per a estudiants d'origen estranger que vulguin o hagin d'assistir a les classes en català. Seguidament, es parla de les ponències en els diferents congressos, seminaris i xerrades que es duen a terme en ambients universitaris. Quant a aquestes activitats, es proposa l'obligació de mantenir un nombre mínim de ponències en català, fins i tot en congressos internacionals. En aquests casos, es posa èmfasi en la disposició de recursos moderns de traducció o subtitulació al català

Per acabar, es parla d'aquelles accions que pot dur a terme el professorat pel seu compte, amb la intenció de mantenir i fomentar l'ús del català en les interaccions amb l'alumnat. Primerament, es tracta de no relaxar les relacions alumne-professor quant a l'ús lax del registre lingüístic. Això vol dir que tal com les interaccions entre els docents i els i les alumnes han de regir-se per un registre de cordialitat, també haurien de mantenir la llengua. Com a exemple es planteja la situació en què un alumne o alumna s'adreça al o la professora en castellà. Davant d'aquest fet, el docent o la docent hauria d'optar per respondre en català, sempre que això garanteixi l'entesa entre els dos individus.

Assoliment de coneixements educatius mínims i casos crítics

Tal com s'ha esmentat en altres apartats, perquè el català tingui una presència duradora i persistent en el sector educatiu, cal que aquest es conegui i es parli. I, segons les persones participants, cal que es parli correctament. És per això que s'adverteix que l'assoliment d'uns coneixements de català mínims són necessaris per a aquesta tasca. Així, durant la sessió es proposa la creació d'activitats i examinacions d'oralitat del català per assegurar-ne unes competències mínimes fora de l'escola. Això vol dir, fomentar l'aprenentatge, la pràctica i avaluació de competències orals en català de forma transversal al llarg de la trajectòria educativa. L'avaluació se centra en la pràctica oral perquè es considera l'aptitud immediatament més necessària per a la vida en català i partir de la qual es poden anar millorant la resta, com ara l'escriptura i la lectura. Per fer-ho, és indispensable l'adaptació de dinàmiques pedagògiques en activitats fora de l'escola, preferentment de caràcter lúdic per fer-les més plaents. Més enllà d'aquesta proposta, també se suggereix incentivar l'acord entre les administracions educatives dels territoris amb domini lingüístic català per ficar criteris unitaris de competències i d'equivalències entre l'acreditació d'assoliments no universitaris o de nivells previstos en el MECR (Marc europeu comú de referència per a les llengües). La idea principal darrere la proposta és aconseguir que arreu dels territoris del domini lingüístic es cohesioni una mateixa idea de la importància del català, per la qual cosa és necessària uns criteris d'exigència iguals. En aquesta línia, es planteja la proposta de no atorgar títols de català de nivell C (Certificat de nivell de suficiència del català) a l'alumnat que acaba l'ESO, ja que és un certificat que sembla otorgar-se independentment del grau assolit, sense tenir en compte els coneixements i aptituds reals d'aquest alumnat.

D'altra banda, les persones participants parlen dels casos crítics on el català gairebé no té presència i no es compleixen els criteris mínims. En aquests casos, les propostes aportades giren entorn de garantir l'alfabetització en català de la totalitat de l'alumnat, davant la possibilitat de certificar estudiants amb uns coneixements de català que en realitat no tenen. Així doncs, en primer lloc, es proposa elaborar enquestes de major precisió de l'ús del català en escoles i municipis on la seva presència és alarmant. En concret, es parla de municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona on, per la realitat socioeconòmica dels seus habitants, molts no arriben a aprendre la llengua o a integrar-se en català. Tot seguit, amb els resultats d'aquestes enquestes, es planteja dur a terme un pla específic per aquests centres educatius. A més a més, es planteja la possibilitat de portar a terme formacions amb les famílies, ja que normalment tampoc parlen català. Es considera que abordant l'atenció de les persones adultes no escolaritzades i, sobretot, no catalanoparlants, es pot fomentar a crear un ambient familiar més conscienciat amb l'educació i, en definitiva, amb l'educació en català. D'altra banda, i per a reforçar totes aquestes pràctiques, se suggereix augmentar el personal Tècnic d'Educació Infantil (TIC) a totes les aules d'aquests centres, perquè donin suport als i les alumnes amb carències de català evidents, així com es planteja una major construcció d'aules d'acollida, entre d'altres.

Mèrits i recompensacions als usos acadèmics del català

L'últim eix tractat al llarg de la sessió és el que fa referència a la bonificació pels usos correctes del català, o per iniciatives meritòries que duguin a terme els professionals del sector educatiu. Segons les persones participants, tot i que hi ha certes accions que haurien de ser un requisit, també n'hi ha d'altres que poden recompensar-se amb la finalitat d'incentivar que la resta de persones també les duguin a terme. Així doncs, primerament es parla d'atorgar contraprestacions en matèria de beques per a accions amb compromisos lingüístics. Com a exemple, es parla de sumar punts per Treballs de Final de Grau (TFG) o de Màster (TFM) que es redactin en català. Aquesta mesura és proposada pel fet que actualment es du a terme una acció similar amb els treballs redactats en anglès, que en moltes facultats i universitats sumen mig punt a la nota final del treball. Malgrat això, el que consideren algunes persones participants és que, tot i que l'anglès es bonifica perquè representa una dificultat afegida, seria interessant, deguda la situació sociolingüística desfavorable en què es troba el català, premiar amb aquests punts a treballs duts a terme en català. Per dur a terme aquesta proposta, es planteja obrir un debat amb el vicerectorat de política lingüística dels diferents centres i, conjuntament amb la resta de personal docent i amb l'alumnat, enraonar sobre aquesta qüestió. A més a més, es pretén establir unes relacions més horitzontals amb el personal directiu dels centres per, a banda de tractar aquesta qüestió, tractar-ne d'altres, evitant que es prenguin decisions sense tenir en compte la voluntat de la comunitat educativa. Seguint amb el fil dels treballs, algunes persones participants proposen reservar beques a treballs en català o amb perspectiva sociolingüística en el seu contingut. D'altra banda, també es conclou que, tot i compensar-los, la totalitat de TFM i TFG haurien d'incloure, independentment de la llengua en què s'hagin escrit, un resum en català. En definitiva, es tracta de condicionar el finançament de la recerca i les publicacions acadèmiques amb criteris lingüístics.

Pel que fa al mèrit del cos docent, es planteja considerar un mèrit l'obtenció del nivell C2 de català, amb possibles bonificacions lligades al seu assoliment. De la mateixa forma, es pretén premiar la recerca feta en català als pactes de dedicació del professorat. En altres paraules, es pretén que l'administració tingui en compte la recerca publicada en català a les acreditacions del professorat mitjançant l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). Quant a la investigació, se suggereix que aquestes rebin més ajuts per part de l'administració per a la seva publicació.

3.1 Concreció de propostes

Una vegada realitzada la deliberació entre les persones participants, es fa un segon exercici en un únic grup. Consisteix a concretar les propostes a partir del seu grau de viabilitat i el seu grau d'impacte. L'objectiu és valorar si les propostes poden aplicar-se i si, una vegada aplicades, poden tenir un efecte sobre l'ús del català.

A l'Annex I es recullen totes les propostes esmentades durant la sessió.

EDUCACIÓ OBLIGATÒRIA

Promoure un acord entre la comunitat educativa per elaborar i fer un seguiment dels Projectes Lingüístics de Centre

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Reforçar la construcció d'acords amplis dins la comunitat educativa de cada centre escolar per desenvolupar, seguir i avaluar un Projecte Lingüístic de Centre que reculli els objectius, actuacions i resultats esperats en matèria d'usos i coneixements lingüístics. Cal que els PLC siguin fruit d'un acord de tots els membres de la comunitat educativa i que el seu acompliment sigui revisat per la mateixa comunitat amb l'ajut i guia de la inspecció educativa. El projecte lingüístic ha de sorgir d'un anàlisi de la realitat i d'un acord treballat i discutit entre tots els membres de la comunitat de la comunitat educativa tenint en compte la realitat sociolingüística del centre i el context plurilingüe.

Aquest gran acord lingüístic ha de ser transversal implicant a tota la comunitat educativa (alumnat, famílies, professorat i personal no docent), en totes les assignatures (llengua catalana, castellana, anglès, matemàtiques, ciències socials...) i, també, en les activitats no curriculars (espais de lleure, menjadors, reforços escolars, activitats extraescolars...). En aquest sentit, es destaca el paper fonamental del claustre per tal que tots els professors s'impliquen en utilitzar i ensenyar el català tenint en compte que l'ús i l'ensenyament de les llengües es fa en totes les assignatures. El professorat cal que cuidi els aspectes lingüístics, ensenyi a utilitzar les llengües i, sobretot, a seduir els alumnes per estimar les llengües.

Per últim, és fonamental reforçar el seguiment i l'avaluació per garantir el compliment del projecte acordat. En aquest sentit, es considera necessari que la mateixa comunitat educativa segueixi l'acord i un paper més important de la inspecció educativa -més enllà de la direcció del centre- per fer-lo complir mitjançant eines coercitives. Per últim, cal revisar i actualitzar el PLC en acord amb la comunitat educativa tenint en compte els l'avaluació dels resultats, els canvis en el context sociocultural i els avenços en recerca educativa.

Promoure la digitalització de recursos educatius en català i fer-los accessibles a la comunitat educativa

Eix

6. Món digital i tecnologies de la llengua

Descripció

Fer accessibles recursos i eines digitals en català en el marc del procés de transformació digital del món educatiu. La digitalització dels recursos acadèmics ha d'anar acompanyada de la política d'un clic en català en tots els recursos digitals. En aquest sentit, es proposa facilitar al màxim l'accés a eines educatives digitals en català en els ordinadors que distribueixen el Departament d'Educació entre els alumnes i el professorat d'educació secundària. Concretament, s'hauria d'establir una configuració per defecte de tots els elements del sistema operatiu, la interfície i el navegador web per tal que el català fos la llengua d'ús preferent en portals multilingües. També crear botons d'accés directe a eines de coneixement digital en català com la Viquipèdia o Softcatalà. El propòsit de la proposta és incrementar el potencial de cerca en català i promoure hàbits d'ús digital en català dins i fora de l'aula

Promoure la digitalització de les institucions que treballen per la normalització de la llengua catalana

Eix

6. Món digital i tecnologies de la llengua

Descripció

Augmentar els recursos destinats a la digitalització de les institucions que treballen per la normalització del català. En un context de digitalització, és necessari actualitzar les institucions per adaptar-les a les noves demandes. Per fer-ho, cal capacitar al personal contractat en aspectes digitals i incorporar nou personal amb coneixements informàtics avançats. A més, cal invertir en eines digitals i serveis que fomentin el català així com informatitzar i digitalitzar les eines de l'administració. Es posa com exemple d'aquest procés la transformació digital de la CCMA, el CPNL o la xarxa XTEC.

Promoure una política transversal d'oralitat en català dins el currículum escolar des d'Educació Infantil fins el Batxillerat

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Fomentar l'aprenentatge, pràctica i avaluació de competències orals en català de forma transversal al llarg de la trajectòria educativa. Entenent que el llenguatge engloba la oralitat, l'escriptura i la multimodalitat, per millorar l'aprenentatge del català és imprescindible reforçar l'ús oral en els espais de mediació i interacció entre mestres i alumnes. Per fer-ho, es proposa fomentar espais lúdics en català en totes les etapes educatives. En el nivell d'infantil específicament es proposa incloure auxiliars de conversa per fomentar la conversa i utilitzar referents lingüístics infantils. També es proposa incloure una prova d'oralitat en català a 4t d'ESO com a requisit per obtenir el del nivell C de català. Per últim, també s'hauria d'estudiar realitzar una prova oral de català durant les proves d'accés a la universitat.

Incloure espais lúdics en català per fomentar l'oralitat a les escoles

Eix

4. Cultura

Descripció

Programar activitats lúdiques, culturals i educatives en català dins i fora de l'horari lectiu. Per mitjà de la implicació dels agents del món cultural als centres educatius es pot aconseguir un tàndem entre educació i cultura que beneficiï ambdues parts. Concretament, es poden organitzar activitats grupals com cursos de teatre o tallers de conversa en català obertes a tota la comunitat educativa. Les activitats poden ser organitzades tant pel mateix centre com per les AFA en col·laboració amb organitzacions com el Consorci per la Normalització Lingüística o la Plataforma per la Llengua. El propòsit és oferir activitats que permetin fer el català atractiu i desinhibir-se parlant la llengua.

EDUCACIÓ UNIVERSITÀRIA

Impulsar una campanya social per mantenir les proves PAP entre els requisits d'accés als graus universitaris d'educació

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Desenvolupar una campanya en defensa de l'acord entre totes les universitats catalanes per requerir la superació de les proves PAP per optar a estudiar un grau de magisteri. Les proves PAP són un examen on es demostra si els futurs docents d'infantil i primària tenen un nivell adequat de comprensió lectora i expressió escrita en català, així com competències de lògica i matemàtiques. Davant de la petició de revertir l'acord, es demana vetllar perquè les proves PAP continuïn sent un requisit per matricular-se en els graus d'educació infantil o primària de totes les universitats públiques i privades catalanes sense excepció. El propòsit de l'acció és reforçar el consens de la comunitat universitària que vincula l'accés als graus de magisteri amb disposar d'un nivell adequat de llengua catalana.

Augmentar el coneixement, les habilitats i les actituds per fomentar l'ús del català en les formacions del professorat

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Millorar la formació al professorat en estratègies pedagògiques i metodologies didàctiques per fomentar l'ús del català com a llengua d'ensenyament i interacció a les aules en un entorn plurilingüe. Davant dels canvis en el context lingüístic i les noves necessitats, cal acompanyar i dotar d'eines al professorat que permetin millorar com l'ús i l'ensenyament del català oral i escrit. Concretament, es proposa reforçar la formació en usos lingüístics i gestió de la diversitat

lingüística en els graus d'educació -infantil i primària- i el màster d'educació secundària. En paral·lel, oferir formació i tallers de reflexió sociolingüística per sensibilitzar als docents actuals sobre les actituds lingüístiques. El propòsit és aconseguir que el professorat disposi dels coneixements i la predisposició necessària per incentivar l'ús i el coneixement del català en un entorn plurilingüe.

Condicionar el finançament de la recerca i les publicacions acadèmiques amb criteris lingüístics

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Vincular el finançament públic en recerca i investigació científica a la utilització del català. Més enllà del factor d'impacte, es proposa introduir criteris lingüístics per rebre finançament públic de la Generalitat de Catalunya. Entre aquestes aspectes a valorar s'inclou la llengua utilitzada en el resum, la llengua utilitzada en les comunicacions públiques o la qualitat lingüística, entre d'altres. El propòsit de l'incentiu econòmic és aconseguir que hi hagi més producció científica en català

A la taula següent s'exposa el recull de propostes concretades a la sessió deliberativa de l'Eix 2. Educació i recerca, en format de graella i categoritzades segons els àmbits de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

Educació i recerca

Àmbits	Eix temàtic	Propostes	Observacions
Bretxa digital i obsolescència dels recursos	Món digital i tecnologies de la llengua	Promoure la digitalització de recursos educatius en català i fer-los accessibles a la comunitat educativa	Fer accessibles recursos i eines digitals en català en el marc del procés de transformació digital del món educatiu. La digitalització dels recursos acadèmics ha d'anar acompanyada de la política d'un clic en català en tots els recursos digitals.
	Món digital i tecnologies de la llengua	Promoure la digitalització de les institucions que treballen per la normalització de la llengua catalana	Augmentar els recursos destinats a la digitalització de les institucions que treballen per la normalització del català. Per fer-ho, cal capacitar al personal contractat en aspectes digitals i incorporar nou personal amb coneixements informàtics avançats.
Entorn catalanoparlant	Educació i recerca	Promoure un acord entre la comunitat educativa per elaborar i fer un seguiment dels Projectes Lingüístics de Centre	Reforçar la construcció d'acords amplis dins la comunitat educativa de cada centre escolar per desenvolupar, seguir i avaluar un Projecte Lingüístic de Centre que reculli els objectius, actuacions i resultats esperats en matèria d'usos i coneixements lingüístics. Cal que els PLC siguin fruit d'un acord de tots els membres de la comunitat educativa i que el seu acompliment sigui revisat per la mateixa comunitat amb l'ajut i guia de la inspecció educativa.
	Educació i recerca	Augmentar el coneixement, les habilitats i les actituds per fomentar l'ús del català en les formacions del professorat	Millorar la formació al professorat en estratègies pedagògiques i metodologies didàctiques per fomentar l'ús del català com a llengua d'ensenyament i interacció a les aules en un entorn plurilingüe.

<p>Nova pedagogia</p>	<p>Cultura</p>	<p>Incloure espais lúdics en català per fomentar l'oralitat a les escoles</p>	<p>Programar activitats lúdiques, culturals i educatives en català dins i fora de l'horari lectiu. Per mitjà de la implicació dels agents del món cultural als centres educatius es pot aconseguir un tàndem entre educació i cultura que beneficiï ambdues parts.</p>
<p>Gestió dels plans lingüístics</p>	<p>Educació i recerca</p>	<p>Promoure un acord entre la comunitat educativa per elaborar i fer un seguiment dels Projectes Lingüístics de Centre</p>	<p>Reforçar la construcció d'acords amplis dins la comunitat educativa de cada centre escolar per desenvolupar, seguir i avaluar un Projecte Lingüístic de Centre que reculli els objectius, actuacions i resultats esperats en matèria d'usos i coneixements lingüístics. Cal que els PLC siguin fruit d'un acord de tots els membres de la comunitat educativa i que el seu acompliment sigui revisat per la mateixa comunitat amb l'ajut i guia de la inspecció educativa.</p>
<p>Garantir la presència del català</p>	<p>Educació i recerca</p>	<p>Impulsar una campanya social per mantenir les proves PAP entre els requisits d'accés als graus universitaris d'educació</p>	<p>Desenvolupar una campanya en defensa de l'acord entre totes les universitats catalanes per requerir la superació de les proves PAP per optar a estudiar un grau de magisteri.</p>
<p>Assoliment de coneixements educatius mínims i casos crítics</p>	<p>Educació i recerca</p>	<p>Promoure una política transversal d'oralitat en català dins el currículum escolar des d'Educació Infantil fins el Batxillerat</p>	<p>Fomentar l'aprenentatge, pràctica i avaluació de competències orals en català de forma transversal al llarg de la trajectòria educativa. Entenent que el llenguatge engloba la oralitat, l'escriptura i la multimodalitat, per millorar l'aprenentatge del català és imprescindible reforçar l'ús oral en els espais de mediació i interacció entre mestres i alumnes.</p>

Mèrits i recompensacions als usos acadèmics del català	Educació i recerca	Condicionar el finançament de la recerca i les publicacions acadèmiques amb criteris lingüístics	Vincular el finançament públic en recerca i investigació científica a la utilització del català. Més enllà del factor d'impacte, es proposa introduir criteris lingüístics per rebre finançament públic de la Generalitat de Catalunya.
---	--------------------	--	---

Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió

Les propostes descrites a continuació van ser esmentades durant la primera dinàmica de pluja d'idees desenvolupada a cadascun dels subgrups de treball realitzats a la sessió deliberativa.

Eix temàtic	Propostes	Observacions
Educació i recerca	Publicacions de recerca acadèmica de l'IEC en llicència oberta i sense drets d'autor	Alliberament del contingut acadèmic per posar a disposició del professorat i de l'alumnat documents i imatges per a l'aprenentatge o per a l'interès cultural i acadèmic en general
Món digital i tecnologies de la llengua	Incorporació en català de la totalitat dels recursos a les plataformes públiques, com ara la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC), i el seu manteniment perquè segueixi d'aquesta forma.	Es proposa que el portal de l'XTEC inclogui una barra d'eines específica que inclogui enllaços que envii als usuaris i usuàries de la xarxa a navegadors en català i eines de suport lingüístic per integrar al cercador d'Internet. Concretament, es parla de la Viquipèdia, de Softcatalà, d'Optimot, del Centre de terminologia de la llengua catalana (TERMCAT), del Llibre d'Estil, entre d'altres
Educació i recerca	Inversió per a la creació de material lingüísticament adaptat dels diversos àmbits i matèries.	Les persones participants ressalten que a banda d'una inversió econòmica, la inversió idònia que requereix aquesta mesura és una inversió tècnica que persegueixi la digitalització del total dels recursos de la Generalitat de Catalunya. Aquesta proposta es planteja arran de la necessitat de traslladar els materials i les eines ja existents amb què compta l'administració a l'àmbit digital, ja que es considera que la realitat actual requereix una major i més avançada informatització.
Món digital i tecnologies de la llengua	Promoure la digitalització de les institucions que treballen per la normalització de la llengua catalana	Invertir recursos en la digitalització d'institucions que promouen la normalització del català per facilitar l'accés a entitats que treballin amb aquest objectiu.
Cultura	Crear una campanya d'estima a la llengua allunyada de la dualitat del bilingüisme i apostant pel benefici d'una societat plurilingüe.	Posar en valor els beneficis derivats de la diversitat lingüística a Catalunya.

Educació i recerca	Crear un entorn catalanoparlant per a l'alumnat des de tota la comunitat educativa	Es proposa crear un entorn íntegrament catalanoparlant en els espais educatius. Això inclou conserges, monitors d'activitats extraescolars, personal de reforç, personal de neteja i altres serveis com la cuina, i, en definitiva, totes les persones dels centres educatius amb què l'alumnat pugui comunicar-se i interaccionar. L'objectiu darrere d'aquesta proposta és evitar que els esforços que es fan durant les hores lectives per l'aprenentatge i ús del català no quedin en l'oblit un cop fora de l'aula.
Lleure, esport i món associatiu	Oferir a infants i joves contextos on els continguts siguin inherents a la llengua catalana	La proposta va adreçada als espais informals de socialització dels joves a l'escola, proposant-se requerir l'ús del català per a la cessió pública dels centres educatius per a activitats extraescolars. També es proposa posar a disposició de l'alumnat estructures model de conversa en català per incentivar el seu ús.
Educació i recerca	Incloure personal de suport de conversa en català per fomentar la interacció en català a l'aula	En els centres on el català tingui una menor presència, es proposa reforçar-la amb personal que interactui i fomenti l'ús del català entre els joves, tant a espais formals com informals. Per a reforçar totes aquestes pràctiques, se suggereix augmentar el personal Tècnic d'Educació Infantil (TIC) a totes les aules d'aquests centres, perquè donin suport als i les alumnes amb carències de català evidents, així com es planteja una major construcció d'aules d'acollida, entre d'altres.
Cohesió social i acolliment	Establir àmbits de formació gratuïts dels familiars d'alumnes que no parlen català	Oferir a famílies que no tenen el català com llengua pròpia de recursos com eines digitals, acadèmies o espais de lleure per practicar-lo
Educació i recerca	Millorar l'estratègia per a l'educació del català no presencial, amb plataformes i materials específics.	Proposar continguts, materials, metodologies i plataformes específiques, treballant en una major gestió de l'administració quant a la digitalització de les eines.
Món digital i tecnologies de la llengua	Generar continguts en català per a les xarxes socials d'ús freqüent per part del jovent com a activitats a l'aula.	Es recomana que els professors generin continguts i dinàmiques en català a través de les xarxes socials d'ús freqüent per part del jovent, o transportant els seus interessos audiovisuals a l'aula, així com reproduint contingut educatiu o de sensibilització per part d'influencers o referents catalanoparlants. Es poden fomentar formacions breus de configuració dels dispositius en català i de cerca d'aplicacions en català perquè l'alumnat sigui motivat a fer les seues

Educació i recerca	Reforçar el lligam entre l'ús del català i les dinàmiques d'aula amb metodologies educatives participatives, específicament el treball cooperatiu	El treball cooperatiu implica la conversa. En aquest sentit, es proposa l'impuls de parelles lingüístiques entre el mateix alumnat, així com parelles lingüístiques entre l'alumnat i un membre de la família, o entre pares i mares de forma organitzada com a activitat externa a l'aula.
Cultura	Encoratjar lectura i productes audiovisuals en català més enllà dels obligatoris a l'aula	Creació d'un tàndem entre l'educació i la cultura en català com a mètode influent per a l'augment de consum cultural, per a un major ús del català i per una millor qualitat de l'ensenyament. En definitiva, es tracta de programar activitats lúdiques, culturals i educatives en català dins i fora de l'horari lectiu, implicant els agents del món cultural i audiovisual.
Educació i recerca	Recuperar les redaccions i els dictats	Se suggereix mantenir o recuperar algunes pràctiques que, tot i no ser innovadores, algunes persones participants consideren que fomenten un aprenentatge correcte de la llengua entre l'alumnat. Així, es proposa recuperar els principis pedagògics que en el seu moment va impulsar la immersió lingüística i que ara, segons consideren els i les assistents, han quedat desvirtuats.
Cohesió social i acolliment	Teixir línies de comprensió entre els diferents eixos de discriminació	S'han de destinar esforços, tan administratius com per part de la ciutadania, per denunciar els abusos a la llengua i la discriminació lingüística. Es parla de mantenir una posició de tolerància zero pel que fa a la discriminació lingüística del català en les diverses formes en les quals es manifesta.
Cohesió social i acolliment	Sessions contra la glotofòbia	Se suggereix ressaltar l'existència més discreta de la glotofòbia, no només pel que fa a l'accent català quan es parla en castellà i viceversa, sinó entre els diferents dialectes del català. L'objectiu d'aquestes mesures és posar sobre la taula els efectes que té sobre l'entorn
Cohesió social i acolliment	Evitar el canvi de llengua al castellà enfront persones i famílies d'origen estranger o nouvingudes	S'insta a no canviar de llengua enfront de persones d'origen estranger i nouvingudes, ja que, el fet de parlar-los en castellà només denota un altre tipus de discriminació lingüística, aquest cop donada per prejudicis d'aparença ètnica.

Educació i recerca	Fer complir la llei a centres educatius de primària i secundària i universitats	Es proposa vetllar pel compliment de la llei lingüística de centres educatius de primària, secundària, batxillerat i universitats, fent que el català es mantingui com a llengua vehicular amb un servei d'inspecció específic.
Educació i recerca	Dotar de mecanismes per assegurar la llengua d'ensenyament indicada a les guies docents.	Han d'habilitar-se canals per fer arribar queixes i denúncies de caràcter lingüístic a l'àmbit universitari. Quant a aquesta última proposta, es planteja fer-ho a través d'una finestra o d'un únic canal per evitar la diversificació de les queixes i facilitar el seu ús.
Educació i recerca	Proposar un espai global per al PLC	Es proposa la creació d'un espai global per al Programa Projecte Lingüístic on, a banda de les guies i models per a l'elaboració i la redacció d'aquests projectes, que s'inclouï informació referent als recursos als quals es pot accedir, a l'argumentació pertinent per dur-lo a terme, amb un llistat de centres amb iniciatives similars o projectes lingüístics diversos, etc.
Educació i recerca	Rebre suport i acompanyament per part de l'administració dels projectes lingüístics de diversos centres	Suport des de l'administració pública i acompanyament a aquests projectes lingüístics, sobretot pel que fa a recursos tècnics i burocràtics, per tal de facilitar l'adopció d'aquests projectes
Educació i recerca	Donar estructura i pressupostar l'acollida escolar, com a procés ordinari d'accés al sistema educatiu i a una determinada escola	Es recomana als PLC donin una estructura completa i pressupostin l'acollida escolar com a procés ordinari d'accés al sistema educatiu o a una determinada escola. Tanmateix, se suggereix que els protocols de benvinguda per a persones estrangeres s'articuli entorn de l'explicació del context sociolingüístic del país
Educació i recerca	Fomentar projectes lingüístics de centre transversalment implicant a tota la comunitat educativa	Cal que es generin recursos per atorgar eines a les diverses AMPA, i que permetin que aquestes duguin a terme les seves pròpies iniciatives en el marc comú dels projectes.

Educació i recerca	Implicar les institucions que a existeixen i que tenen la possibilitat d'elaborar material en català i puguin facilitar la formació gratuïta a persones que no tenen el català com a llengua habitual	Se suggereix incloure facilitadors del CPNL locals i altres institucions existent que treballen pel foment de la llengua catalana, per tal de facilitar, quan calgui, informació, formació gratuïta per persones que no tenen com a llengua d'ús habitual el català, l'elaboració de materials diversos, de campanyes, etc. Es planteja dotar de més recursos al conjunt d'institucions i entitats que centrin la seva activitat en la normalització de la llengua.
Educació i recerca	Exigir un ús formal i acadèmic de la llengua	No relaxar les relacions alumne-professor quant a l'ús lax del registre lingüístic. Això vol dir que tal com les interaccions entre els docents i els i les alumnes han de regir-se per un registre de cordialitat, també haurien de mantenir la llengua
Educació i recerca	Compartició d'apunts no traduïts per canvi, sinó per addició al català	Es proposa que tot el conjunt de recursos lectius es proporcionin en la llengua vehicular, en aquest cas el català, a banda de l'anglès, sobretot pel que fa als apunts per als i les estudiants d'origen estranger. La finalitat de la mesura és apropar aquest sector estranger a la llengua catalana i, per tant, a l'àmbit laboral del país, ja que allò que estudien ho troben amb diferents llengües per poder professionalitzar-se en ambdós llocs
Educació i recerca	Incloure, en la formació del professorat, formació sociolingüística perquè els futurs mestres sàpiguen perquè han de parlar en català a l'aula	Es considera que aquesta formació ha de sensibilitzar els futurs i les futures professionals del sector per tal que estiguin predisposats per incentivar l'ús i el coneixement del català en un entorn plurilingüe. Això vol dir que parlïn català a les aules i que, a més a més,
Educació i recerca	Impulsar una campanya social per mantenir les proves PAP entre els requisits d'accés als graus universitaris d'educació	Per tal de garantir els coneixements necessaris de la llengua per part dels futurs docents, es proposa desenvolupar una campanya en defensa de l'acord entre totes les universitats catalanes per requerir la superació de les proves PAP. Aquestes proves són les que es duen a terme per optar a estudiar un grau de magisteri i on es demostra si els futurs docents d'infantil i primària tenen un nivell adequat de comprensió lectora i expressió escrita en català.
Educació i recerca	Dividir classes per intercanvis internacionals i la resta	Se suggereix dividir les classes entre estudiants que vulguin assistir a classes en català i estudiants d'origen estranger que necessitin fer-les en anglès. D'aquesta forma, es pretén evitar canviar la llengua planificada de les lliçons davant la incomprensió del català.

Educació i recerca	Afegir activitats i examinacions d'oralitat del català per a assegurar-ne unes competències mínimes fora de l'escola	Fomentar l'aprenentatge, la pràctica i avaluació de competències orals en català de forma transversal al llarg de la trajectòria educativa. L'avaluació se centra en la pràctica oral perquè es considera l'aptitud immediatament més necessària per a la vida en català i partir de la qual es poden anar millorant la resta, com ara l'escriptura i la lectura.
Educació i recerca	Acordar entre les administracions educatives dels Països Catalans criteris unitaris per fixar competències i equivalències entre l'ensenyament no universitari i l'acreditació dels nivells	La idea principal darrere la proposta és aconseguir que arreu dels territoris del domini lingüístic es cohesioni una mateixa idea de la importància del català, per la qual cosa és necessària uns criteris d'exigència iguals.
Educació i recerca	Augmentar el grau d'exigència per atorgar els títols de català a l'alumnat que acaba l'ESO	Per tal d'evitar que les persones que no assolixen un grau adequat de català, es proposa augmentar el grau d'exigència tenint en compte els coneixements i aptituds reals pel seu reconeixement
Educació i recerca	Garantir l'alfabetització en català	Es proposa elaborar enquestes de major precisió de l'ús del català en escoles i municipis on la seva presència és alarmant. Amb els resultats, es proposa fer plans específics pels centres educatius amb un grau més baix de presència del català.
Educació i recerca	Atorgament de punts extra per fer treballs de recerca i tesis en català	Es parla de sumar punts per Treballs de Final de Grau (TFG) o de Màster (TFM) que es redactin en català. Aquesta mesura és proposada pel fet que actualment es du a terme una acció similar amb els treballs redactats en anglès, que en moltes facultats i
Educació i recerca	Contraprestacions en matèria de beques amb compromisos lingüístics	Es tracta de condicionar el finançament de la recerca i les publicacions acadèmiques amb criteris lingüístics.
Educació i recerca	Considerar com a mèrit docent l'obtenció del C2 de català	Es planteja considerar un mèrit l'obtenció del nivell C2 de català, amb possibles bonificacions lligades al seu assoliment
Educació i recerca	Ajuts per publicacions d'articles en català	Es pretén que l'administració tingui en compte la recerca publicada en català a les acreditacions del professorat mitjançant l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). Quant a la investigació, se suggereix que aquestes rebin més

Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les enquestes d'avaluació de les sessions fetes als participants. Es presenten els resultats globals de les quatre persones que van respondre l'enquesta de les disset que van assistir a la sessió.

La preparació de la darrera sessió deliberativa es valora en la seva majoria com bona. Les persones participants consideren, pels diferents ítems de valoració, que la sessió ha estat molt o bastant bé preparada o clara. L'aspecte més valorat és l'antelació de l'enviament de la convocatòria i la informació de les sessions.

Figura 4.1 Valoració de la preparació de la sessió

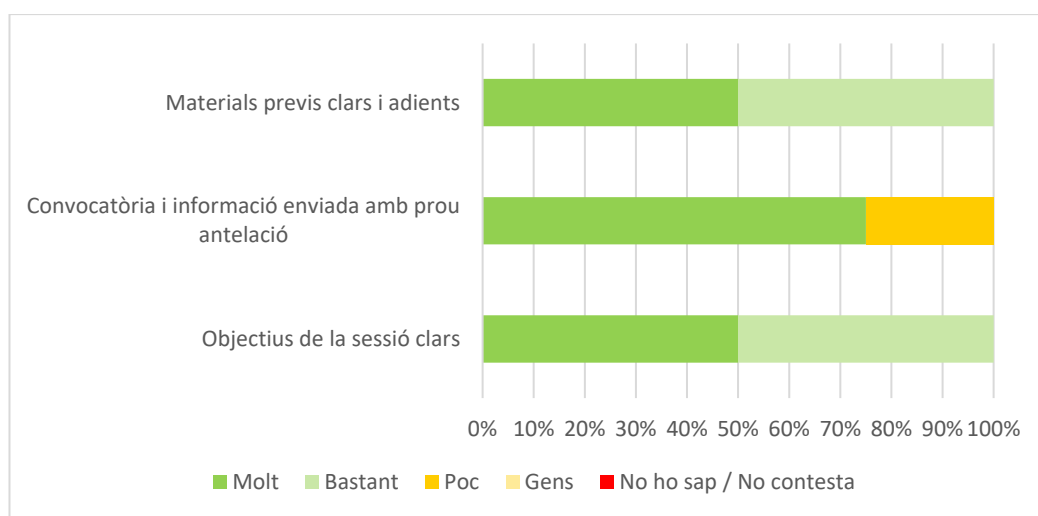

Figura 4.1

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 28 juny)

Les persones participants que van contestar el qüestionari d'avaluació consideren que els dinamitzadors han demostrat un molt bon nivell professional i han afavorit el debat. També consideren que els horaris han estat adequats i que totes les opinions han estat representades durant la sessió deliberativa.

Figura 4.2 Valoració sobre l'execució de la sessió deliberativa

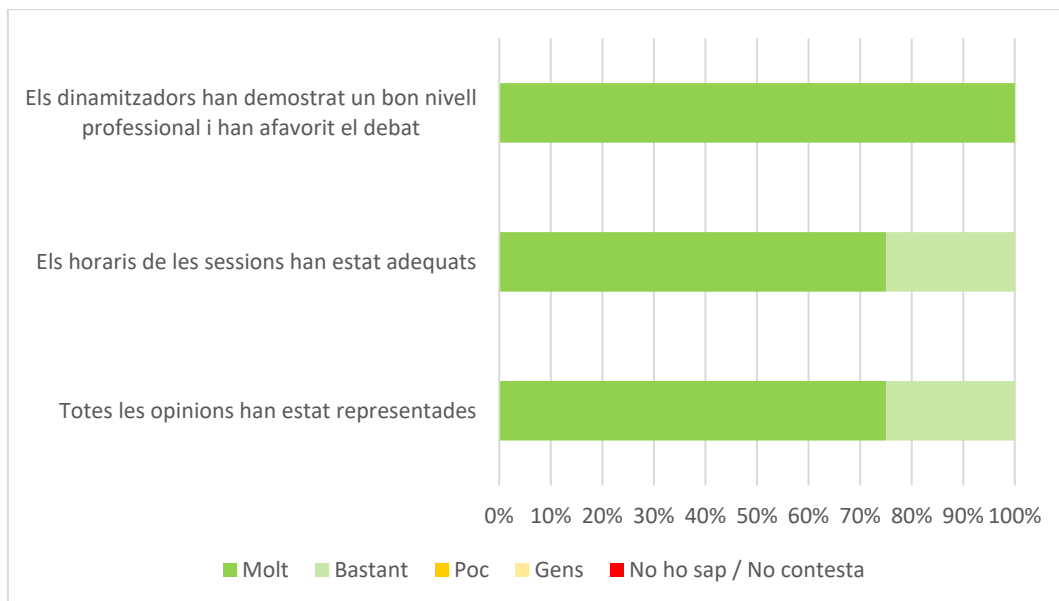

Figura 4.2.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 28 de juny)

Majoritàriament, les persones que van respondre el qüestionari d'avaluació consideren que s'ha incrementat la xarxa de relació entre les persones interessades en la presència del català en el món educatiu i universitari. Al contrari, no hi ha consens sobre l'aproximació entre l'Administració i la ciutadania.

Figura 4.3 Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

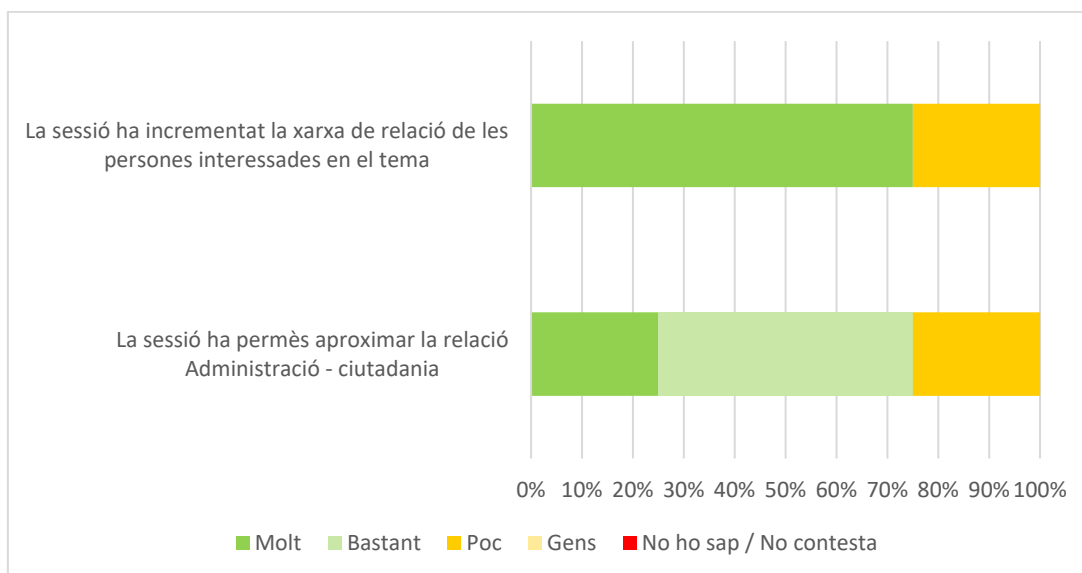

Figura 4.3

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 28 de juny)

Les persones participants consideren que la sessió els hi ha ensenyat coses que no sabien, que s'han assolit els objectius plantejats satisfactòriament i que els resultats han sigut òptims.

Figura 4.4 Valoració global

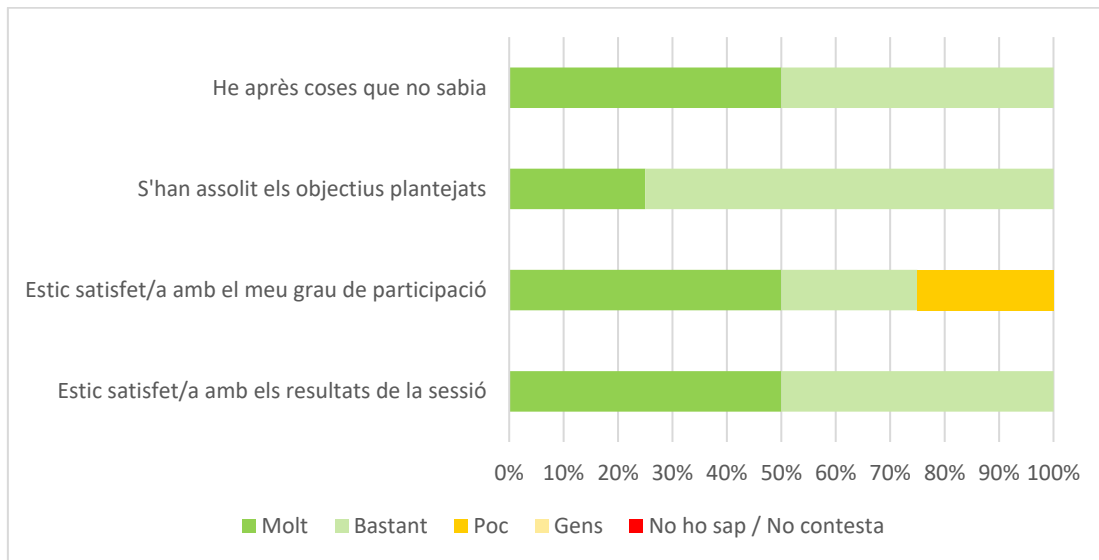

Figura 4.4.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 28 juny)

El principal mitjà d'accés i coneixement a la convocatòria ha estat a través de les entitats en la qual participen (50%) i a través d'internet (50%).

Figura 4.5 Accés a la convocatòria

Figura 4.5.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 28 de juny)

Pacte Nacional per la Llengua

PROCÉS PARTICIPATIU

participa.gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**